

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA PRETPLATA
30.— DIN. — ZA INOZEMSTVO 60.— DIN.
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA IX. BROJ 30.
Šibenik, 24. srpnja 1938.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.
RUKOPISE SE NE VRAĆAJU. —

Dostojanstvo čovjeka

Orao je kralj visina, lav je kralj među životinjama, a čovjek kraljuje nad svim stvorovima. Orao je kralj visina, jer krstari visoko pod oblacima i boravi se sa suncem; lav je kralj među životinjama, jer ih sve nadmašuje svojom neukroćenom snagom. A čovjek! Po čemu on kraljuje nad svim stvorovima? — Čovjek, premda nema orlovskih krila, ni lavske snage, kraljuje nad svime svojim razumom!

Covječji razum leti visoko, iznad oblaka i u njemu se skriva snaga, kojoj ne mogu odoljeti ni svi lavovi.

Razum, umnost je čovjekovo obilježje. Po tome se čovjek razlikuje od svega divljivoga, i po tome se izdiže nad visine.

Ali nije sva, a niti najveća, veličina čovjeka u njegovom razumu. Dostojanstvo otkupljenog čovjeka, otkupljenog Kristovom krvlju, još je mnogo veće. Mi, Kristovi vjernici, slični smo Bogu, dionici smo Božje naravi. I to je ono najveće, nadnaravno dostojanstvo čovjeka.

Jesmo li svijesni toga svoga naravnoga i nadnaravnoga dostojanstva? Ako jesmo, onda moramo biti gordi i ponosni. Ponosniji od stoljetnih hrastova i od cedara libanonskih!

Nismo samo ljudi, nego smo još nešto više: Katolici smo! A katolik biti znači, biti Kristov brat i Božje djetete.

Kristova smo braća i Božja djeca! Zato smo — ako smo uistinu to, ako smo u Milosti — lijepi kao anđeli; ljepši smo od nedoglednog mora i beskrajnog neba, pa i od čitave prirode kad je ona odjevena u najvećanije proljetno ruho.

Zato smo na zemlji veliki i moćni kao kraljevi. Zato imamo pravo vladati i gospodariti, pjevati i veseliti se kao bezbrižna ptica na dozrelom klasu.

Međutim, svi nisu svijesni svoje veličine i svoga dostojanstva. To su, u prvom redu, svi koji preziru sami sebe, koji očajavaju i svojevoljno dokončavaju svoj život. Takvi su slijepci koji ne vide one veleljepote koje se u svakom čovjeku nalaze; glušci su koji ne čuju glasni žum svojih vlastitih snaga.

Ali ne poznaju veličinu i dostojanstvo čovjeka ni oni koji preziru i plače bližnjega, bilo da je on obućen u fino salonsko odijelo ili u poderotinu, koje se nikada ne peru, jer nema drugih s kojima bi se pokrio.

Među grijeha koje vape osvetu pred licem Božjim, katekizam ubraja: blaženje ubogih i sirota, te zadržava-

Za kanonizaciju Bl. Nikole Tavelića

Ovogodišnji blagdan Sv. Jakova Apostola, titulara šibenske bazilike i patrona grada Šibenika, podsjeća nas na prošlogodišnju svečanost (25. jula 1937) posvećenja oltara jeruzolimskog mučenika našeg Bl. NIKOLE TAVELIĆA, komu je hrvatski narod podigao u Kristovu gradu i tako je na ovom mjestu, svetom za svakog kršćanina, postavio pred cijelim svijetom zavjet svoje vjere.

Prva obljetnica ovog nadasve dragog nam događaja napunja našu dušu osobitom radošću na pomisao kako se je, kroz jednu samu godinu, proširio po svim hrvatskim krajevima kult Bl. Nikole! Podignuto je više oltara na čast našem Blaženiku, a postavljeno je u mnogim crkvama i kapelama slika ili kip Bl. Nikole. Naš narod upravlja sada svoje molbe i zazivlje svog nebeskog zaštitnika, svog jeruzolimskog Mučenika. Zagovorom Bl. Nikole dogodilo se je i jedno čudesno nenadno ozdravljenje, koje je sada predmet ispitivanja sa strane crkvene vlasti.

Ove utješljive činjenice pobudile su želju svih da se poduzme što prije akcija za kanonizaciju našeg Mučenika. Naš episkopat odlučio je da se zamoli Sv. Stolicu, da bi se uputio proces da Bl. Nikola Tavelić, čije je štovanje kao Blaženika, od pamtljivijeka u franjevačkom redu i u gradu Šibeniku, bude proglašen SVECEM. Ovo je pitanje već pokrenuto. Treba stoga povećati naše molitve da

Bog usliši ovu želju cijelog hrvatskog katoličkog naroda te da u što skorije vrijeme doživimo sveti dan Kanonizacije Bl. NIKOLE.

Šibenik, rodni grad Blaženika, neobičnim je veseljem i svečanošću proslavio 2. juna 1889. odluku Sv. Stolice od 25. maja 1889, kojom je svojim vrhovnim auktoritetom potvrdila javno štovanje koje se je davalo od pamtljivijeka slugi Božjem Nikoli Tavelić, reda Sv. Frane, Mučeniku i Blaženiku. — Kakvim će zanosom i svetom radošću dočekati, pozdraviti i proslaviti ne samo Šibenik nego cijeli hrvatski narod, svi katolici u svim biskupijama u našoj državi sretni dan Kanonizacije!

Treba dakle da mi svi neprestanim i ustrajnim molitvama, javnim i privatnim, ubrzamo od Boga ovaj dan, da hrvatski narod dobije Svog SVECA!

Dušobrižnici i svećenici pročitajte ovo pismo u Šibeniku i šibenskoj biskupiji, na blagdan patrona Sv. Jakova, a u apostolskoj administraciji u nedjelju 24. o. mj. ili u nedjelju 31. o. mj. te će protumačiti vjernicima važnost ove svete Akcije, koja je već započela, i potaknuti da svi sudjeluju svojim molitvama i zazivanjem Bl. Nikole.

Šibenik, 18. jula 1938.

Biskup i Apost. Adm.

Dr. Jeronim Mileta s. r.

Sv. Otac o pretjeranom nacionalizmu

U petak 15. t. mj. primio je Sv. Otac Papa u audijenciju č. ss. Zavoda Naše Gospe od Blagovolišta, misionarke. Kako donša »Osservatore Romano« među ostalim je osudio pretjerani nacionalizam.

»Jednu treću stvar je htio reći Sv. Otac, koju bi trebalo definirati ka početak »nečeg što postoji« i koja bi mogla biti od neke duhovne koristi za prisutne, za njihovu redovničku družbu, za sve. Ona se tiče jednog velikog pitanja, koje sada uznemiru-

je svijet pod imenom nacionalizma na toliko načina pretjeranog, nacionalizma slabo shvaćenog kojeg je Vrhovni Svećenik već imao bolnu priliku da ga osudi kao krivog i pogibeljnog. Ima nekoliko godina On je sazvao sve generalne prokureture reda i misionarskih kongregacija, koji imaju svoje sjedište u Rimu, da bi obavijestio časne vrhovne generale da se čuvaju od ovoga prokletstva koje je pretjerani nacionalizam, čiji je plod apostolska neplodnost, o čemu ima

nje težačke i radničke plaće. — A zašto su ti grijesi tako veliki, da vape osvetu pred licem Božjim? Jer se protiv ljudskom dostojanstvu, koje je, gledajući načelno, u svima ljudima jednako.

Ako se mnogi pokreti bore za čovjekova prava i čovjekovo dostojanstvo, onda se kudikamo više moramo boriti mi katolici. Jer drugi gledaju samo na ono što je po naravi lijepo i veliko u čovjeku, a mi, prosvijetljeni vjerom, gledamo u čovjeku mnogo više, gledamo njegovu nadnaravnu ljepotu i veličinu.

U takvom poimanju uzgojeni su svi junaci katoličke vjere, pa zvali se oni: ispovjednici ili mučenici, bolni-

ničari ili misionari. I baš radi takvog poimanja čovjeka postadoše ono što su postali i radi čega ih štujemo kroz vjekove.

Zalosno je stanje čovječanstva, jer se sa svim sredstvima i na sve načine gazi ljudsko dostojanstvo. Tu je izvor nepravdama, samoubistvima, ubistvima i ratovima. Radi toga će, kad bude da bude, doći i konac svijeta.

Propale su obitelji, pokrajine, države i narodi, jer se kod njih cijena čovjeka bila snizila na ništicu, jer je čovjek bio postao sredstvo uživanja i bezdušnog izrabljivanja.

Zato napori svih svećenika, roditelja, prosvjetitelja i drugih narodnih vođa moraju ići za tim da ožive u čo-

napisanih dokaza Namjesnik Krista, onog Krista koji je rekao: »Idite i učite sve narode«; ovaj pretjerani nacionalizam koji zapriječuje spas duša, koji diže pregrade između naroda i naroda, koji je protivan ne samo zakonu dobrog Boga, nego i samoj Vjeri, samome »Credo«, onomu »Credo« koj se pjeva u svim katedralama svijeta, kao u onoj sada obnovljenoj u Reimsu, koji se ispovijeda na svim svečanim misama, koji kršćanske mase pjevaju sa dirljivim zanosom, kako se na pr. običaje pjevati u Lurdu, veličanstveni »Credo« svih Euharistijskih Kongresa, gdje se triumfalno veliča Kralj Kraljeva.

Riječi »Creda« su prve riječi koje su izašle od Zbora Apostola, prve riječi evanđeoske nauke dane u Isusovim riječima: »Učite sve narode«. Ove riječi kaže: »Vjerujem u svetu, katoličku Crkvu«. Ali katolički znači sveopći; nije mogući drugi prevod, bilo u talijanskom ili drugom modernom jeziku, i katolička Crkva znači sveopća Crkva. Sada je jasan kontrast između pretjeranog nacionalizma i katoličke nauke; duh ovog nacionalizma je protivan duhu »Creda«, je protivan Vjeri.

Vrhovni svećenici ovome dodaje da nije nikada mislio o ovim stvarima sa tolikom točnošću, sa tolikom samovlašću, tako rekući, sa tolikim prodoranjem u stvar; a kad Mu Bog daje milost tolike jasnoće, On će upoznati s tim i svoje sinove, jer svi trebaju, posebno u ovome vremenu u kome tolike ideje prave toliku buku i toliku štetu. Baš tog samog dana Mu je javljeno nešto jako teškog. Radi se već sada o pravom otpadu. Nije više samo jedna ili druga ideja grješna; čitav duh nauke je protivan Kristovoj Vjeri. »Vjerujem u svetu, katoličku Crkvu« je sve što označuje spasenje i posvećenje svijeta, dok ova druga nauka znači sve protivno.

475 LICA POGINULO JE ZA 3 DANA proslave nezavisnosti Sjedinjenih Država. U automobilskim nesrećama poginulo je 300 osoba, 126 se utopilo, 23 je poginulo od vatrenog oružja, 9 je izvršilo samoubojstvo, a ostalih 17 su stradali na drugi način.

vjeku svijest o čovjekovom dostojanstvu; najprije svijest o njegovom vlastitom dostojanstvu, a onda i o dostojanstvu svakoga pojedinca.

Budi čovjek! — tako je pjevao naš Senoa. I kad je to pjevao, onda je mislio reći: Čovječe, budi svijestan samoga sebe; znaj da si lijep i velik u svom dostojanstvu, pa zato nemoj nikada okaljati, ni u sebi ni u drugome, ono što te čini čovjekom, kraljem na zemlji.

A mi ćemo reći: Budi katolički čovjek! Jer onda nećeš biti lijep i velik samo u naravnom, nego i u nadnaravnom redu.

ŽIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 24. VII.: **Sedma nedjelja po Duhovima** — Sv. Kristina. Bila je kćerka nekog poganskog suca. Jednog dana zlatne kipove svoga oca rasječe i zlato podijeli siromasima. Otac je upro sve sile da ju odvraća od kršćanstva. Ali uzalud. Toga radi bijaše otrovnim strijelama ustrijeljena.

Ponedjeljak, 25. VII.: **Sv. Jakov**, apostol. Bio je brat sv. Ivana evanđeliste, a rođak po majci Bl. Dj. Mariji. Poslije Kristova Uzašašća propovijedao je evanđelje u Španjolskoj, dok ga nisu u Jeruzalemu mačem pogubili.

Utorak, 26. VII.: **Sv. Ana**, majka Bl. Dj. Marije. Bila je od najstarijih vremena u velikoj časti kod svih kršćana. Tako već u šestom vijeku u Carigradu bila je podignuta crkva u čast sv. Ane.

Srijeda, 27. VII.: **Sv. Panteleon**. Bio je liječnik. Podnio je mučeničku smrt za vrijeme cara Maksimilijana.

Cetvrtak, 28. VII.: **Sv. Viktor**, papa i mučenik. Upravljao je crkvom koncem drugoga vijeka. Između ostalih njegovih uredba naredio je da se Uskrs ima uvijek svetkovati u nedjelju.

Petak, 29. VII.: **Sv. Marta**, djevoja. Bila je sestra sv. Lazara i sv. Marije Mandalene. Isus je ljubio Martinu obitelj, pa se tu više puta svalilo. Poslije Kristova uzašašća prognaše je Židovi zajedno sa bratom i sestrom. Po predaji umrla je u Taraskonu u Francuskoj.

Subota, 30. VII.: **Sv. Abdon i Senen**. Po narodnosti bijahu Perzijanci. Za vrijeme cara Decija podnijeh mučeničku smrt.

SEDMA NEDJELJA PO DUHOVIMA

ČITANJE POSLANICE bl. Pavla Apostola Rimljanima [6, 19—23]. — Braćo! Kao čovjek govorim zbog slabosti tijela vašega, jer kao što (prije) predadoste ude svoje u službu nečistoći i nepravdi na bezakonje, tako sad predajte ude svoje u službu pravdi na posvećenje. Jer kad ste bili robovi grijeha, bili ste slobodni od pravde. Kakav ste dakle plod imali od onih stvari kojih se sada stidite? Jer je smrt svršetak njihov. A sad oslobodivši se grijeha, a postavši sluge Božje imate plod svoj na posvećenje, a svršetak život vječni. Jer je plaća grijeha smrt. A milost Božja život vječni, u Kristu Isusu Gospodinu našem.

† **SLIJEDE SV. EVANĐELJE po Mateju [7, 15—21].** — U ono vrijeme reče Isus učenicima svojim: Čuvajte se od krivih proroka, koji dolaze k vama u odjelu ovčijem, a unutra su vuci grabežljivi: po plodovima njihovim poznat ćete ih. Zar se pere s trnja grožđe, ili s drače smokve? Tako svako dobro stablo dobre plodove rađa, a zlo stablo zle plodove rađa. Ne može dobro stablo dobre plodove rađati, niti zlo stablo zle plodove rađati. Svako stablo koje ne rađa dobra ploda, posjeći će se i u oganj baciti. Dakle po plodovima njihovim poznat ćete ih. Neće svaki koji mi govori: Gospodine, Gospodine, ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj koji čini volju Oca mogega, koji je na nebesima, on će ući u kraljevstvo nebesko.

ROBOVI GRIJEHA — SLUGE BOŽJE

Svi narodi plješćite rukama, kličite Bogu glasom radosnim. Evo početne pjesme današnje Mise. Početna pjesma često daje nam odmah

Podlistak

Fra Lujo Plepel:

Obitelj

Obitelj je ljudska biljka koja se širi, cvate, raste na rođenom ognjištu, pod okom oca i majke, jer uz Crkvu nitko ne može uzgojiti dijete kao roditelji.

Svi narodi svijeta svojim iskustvom i životom to potvrđuju. Svi narodi svijeta Bog je u sree i dušu postavio zakon kako moraju i ljubiti i uzgajati svoj porod.

Ovaj zakon nije postavio Bog samo čovjeku, već i zvijeri. Kojom li nježnošću ptice hrane, griju brane, uče letu i životu svoje mlade? Kojom li snagom lavica ne brani svoje mlade?

Dakle i zvijeri i ptice imaju pravo na svoj porod, po naravskom zakonu, ali po zakonu i želji komunista i njima sličnih, samo kršćanski roditelji, a ni Bog, ne bi smjeli imati pravo na svoj porod, da bude uz Crkvu i roditelje pošteno uzgojen? I zvijerima, ova-

razumjeti, koji osobiti značaj liturgije toga dana. Danas na primjer dobivamo utisak uskrsnoga veselja. Povod ovoj radosti daje nam božanski život. Krist, proslavljeni Kralj, vlada nad nama. Bog je pobijedio neprijatelja naše duše i izabrao nas za svoju baštinu. Naša jedina želja mora dakle da je ta, da odstranimo neprijatelja naših duša.

Nastavljajući s razmatranjem teksta današnje svete Mise, vidimo u početnoj molitvi, da djeca Božja pičaju u svog Oca, kojega mudra Providnost s njima upravlja i štiti ih, potrebna sredstva, da stignu do pravoga života...

Sad nam se opet prikazuje naš učitelj, sveti Pavao, i u Poslanici poliče nas, da bacimo pogled na prošlost i sjetimo se radosti, koja nas ispunja zato, što smo djeca Božja, a istodobno i odgovornosti, koju nam nameće.

On nam prikazuje u jakoj antitezi dvije slike: roba grijeha i slugu Božjega. Jednoć, prije našeg obraćenja, bili smo pod ropstvom grijeha i na njegovu službu stavljali smo na raspoloženje sve svoje sile.

Sada služimo Bogu i moramo na njegovu službu staviti na raspoloženje svoju dušu, svoje tijelo, svoj život: u tome sastoji prava sloboda. Plod takvoga života je posvećenje, a svršetak bit će vječno blaženstvo.

»A sad oslobodivši se grijeha... imate plod svoj ne posvećenje, a svršetak život vječni.« Čitav svijet morao bi razmišljati o ovim riječima.

Evandjelje uzeto je iz govora na gori. Isus vam govori o napačnicima, krivim prorocima i pokazuje nam, kako ćemo ih raspoznati: po njihovim djelima. Što tim hoć eda nam kaže Crkva? Uči nas, da razlikujemo pravi kršćanski život od onoga lažnoga. Stablo se raspoznaje po svojim plodovima. Tako se raspoznaje i pravi kršćanin, ne po njegovim riječima, već po njegovom izvršavanju Božje volje.

Evandjelje nam dakle predlaže ozbiljan ispit savjesti: čuvajmo se obmane: da li smo dobro stablo s dobrim plodovima?

Prikazna pjesma i Prikazna molitva danas su važne žrtvene molitve i sjećaju nas superiornosti Mise.

Plod svete Žrtve danas je jakost, milost da vršimo volju Božju, da budemo njegovi sluge, dobro stablo.

Križaričke vijesti

Tečaj Križarica u Banjoj Luci

Veliko Križarsko Sestrinstvo priredilo je ove godine ferijalni tečaj Križarica u srcu Bosne, u Banjoj Luci — ondje, gdje se rodio dr. I. Merz, najveći Križar i ideolog križarskoga pokreta. Kako duhovne vježbe, tako i tečaj održali su se kod č. ss. Predragojene Krvi u njihovom samostanu u Nazaretu.

Već 5. VII. naveče započelo je oko 90

Križarica-trodnevne duhovne vježbe, koje je vodio vlč. g. o. Stj. Tom. Poglajen D. I. Križarice započele su svoj rad s duh. vježbama, da se što više približe Izvoru milosti — Bogu svome, da Ga što bolje spoznaju, sebe pročiste i usavrše te tako udare što jači i čvršći temelj svom apostolskom radu.

9. VII. ujutro započeo je tečaj. Samom tečaju prisustvovalo je oko 110 Križarica. Njegovom otvorenju je prisustvovao i banjalučki biskup preuzv. g. Mons. Joso Garić s brojnim svojim svećenstvom. Tečaj je otvorila predsjednica VKS s. Marica Stanković, a vodila ga je s. Hela Tišljarić, predsjednica AKS. Pri otvoru tečaja još su govorili vlč. gg. dr. F. Šeper, tajnik zagrebačkoga nadbiskupa, i o. Stj. T. Poglajen, preč. don A. Radić, br. Felix Niedzielski u ime banjalučkih Križara, presvij. Mons. B. Ivaniš kao domaćin i preuzv. biskup Mons. J. Garić, koji je tečajkama podijelio i svoj blagoslov.

Svakoga jutra tečajke su prisustvovala sv. Misi, koju su odlično recitovale, i sve se krijepile Kruhom jakih. Prije Mise preč. don A. Radić držao im je duh. nagovor te ih bodrio, jačao i oduševljavao za nove borbe i pobjede. Svake večeri bio je blagoslov s Presvetim pak skupna večernja molitva i ispit savjesti. Na tečaju se učio i pjevao koral i razne lijepe religiozne pjesme.

Tokom tečaja održana su ova predavanja: 1. Liturgija — izraz života Crkve (đ. Stj. T. Poglajen); 2. Sv. Misa (dr. Fr. Šeper); 3. Značenje sakramentalnih obreda (Irena Javor); 4. U svetinji nad svetinjama (Silva Radej); 5. Zena — svećenica (Đurđica Vitković); 6. Veličina i zadaća kršćanske obitelji (preč. Mons. Vlašić); 7. Sakrament ženidbe (Marija Grgić); 8. Majka (Vlasta Arnold); 9. Odgoj malečih za život s Crkvom (don A. Radić); 10. Što Crkva traži od bračnih drugova (Mons. dr. J. Gunčević); 11. Križarica kao kćerka i sestra (Mira Urli); 12. Kriva shvaćanja o ljubavi (Lidija Pavletić); 13. U organiziranoj borbi za prava Kristova (Marica Stanković); 14. Nutarnja struktura našeg života (don A. Radić); 15. Sestra prema sestri (Marija Ostojić); 16. Budimo živi udovi naše organizacije (Anica Bodačković); 17. Emanacija križarske organizacije prema vani (Ela Zesto); 18. Mješoviti brakovi (Mons. dr. J. Gunčević, Mons. B. Ivaniš i Mons. Vlašić).

Osim ovih predavanja održana su posebna predavanja na dačkim i učiteljskim zborovanjima.

Jasno je, da se iza svakoga predavanja razvila živa debata, koja je bila čisto praktičnoga karaktera.

Osim predavanja tečajke su se i zabavljale. Vrijedna je spomena svaka pa i najmanja šetnja, bilo po krasnom imanju č. s. stara, bilo do Vrbasa itd. Što da se istom kaže o izletu u Jajce, pa u Mariju Zvijezdu?! Sigurno je svaka sestra putem u Jajce promislila: Bože moj, kako si istom Ti lijep i velik, kad je ovo sve ovako lijepo u nama i oko nas! Tri dupkom puna autobusa Križarica projurila su u Jajce uz pjevanje križarskih, pobožnih i hrvatskih pjesama. U Jajcu su pak bile srdačno dočekane od č. ss. Predragojene Krvi, kod kojih su otišle. Toliko iskrene, prirodne topline, požrtvornosti i ljubavi sigurno još nisu nigdje doživjele kao u Nazaretu i Jajcu! I ovim putem Križarice im se srdačno, toplo i iskreno zahvaljuju — njima i presvij. Mons. B. Ivani-

nišu, koji je opet sve radio nastojao, da žarica projurile su u Jajce uz pjevanje križarica.

15. VII. naveče tečajke su zajedno s sestrama iz Banje Luke održale vrlo uspješno i brojno posvećenu akademiju u čast dra Ivana Merza u dvorani Hrv. Doma u Banjoj Luci. Prisustvovali su joj brojni Hrvati katolici grada Banje Luke, te o. fra njevci i svjetovno svećenstvo korporativno sa preuzv. biskupom Mons. J. Garićem na čelu. Zbor od kakvih 70 Križarica otvorio je akademiju efektivnim pjevanjem križarske himne i završio akademiju koralnim pjevanjem »Creda« (Vjerovanja). Jedna Križarica-seljanka iz Sunje deklamirala je osjećajno jednu prigodnu pjesmu u čast pk. dra Merza, banjalučke Križarice dobro su izvela zbornu deklamaciju »Euharistija, Žrtva, Apostolat«, Križarica iz Šibenika s. Rina Kužina s mnogo topline i osjećaja otpjevala je solo pjesmu »U Tebe sam upro oči, Gospode!«, dok ju je na glasoviru vješto pratila s. Hela Tišljarić. Govore su održali ss. Mira Dugački i Marica Stanković te preč. don Ante Radić i vlč. o. Stj. Tom. Poglajen. Govornici su bili često prekidani i na kraju nagrađeni burnim i oduševljenim odobravanjem. Akademija je u svakom pogledu potpuno uspjela te je na sve prisutne ostavila najdublji utisak i još više ih oduševila za križarstvo.

Htjele ne htjele, tečaj se približavao kraju. Tko opet da opiše zadnju veselu večer — onu toplinu, intimnost, iskrenu, nehinjenu sestrinsku ljubav? To čovjek može samo do osjećaja i jedino osjećaja. Ipak rastiati smo se morale. Dakako pozdravljanju nikad kraja.

Mnogo nam je Bog dao. Jasno je ne zato, da za sebe zadržimo, već da i drugima to pružimo. Oče naš, hvala Ti iz dubine naših duša! Daj, da Te mi i svi oni, s kojima dođemo u doticaj, bolje spoznamo, jače ljubimo, vjernije služimo.

Križarske vijesti

NOVA DRUŠTVA. Osnovani su Malokrižari u Lunu o. Pag (okružje Krk).

DAČKI TEČAJ I LOGOR. Dne 19. VII. završen je dački križarski tečaj i logorovanje u Lokvama (Gorski Kotar). Tečaju je prisustvovalo 150 srednjoškolaca, bez abiturijenata. Duhovno vodstvo tečaja vodio je vlč. g. dor. lvo Suić, a vrhovno vodstvo dr. Ivan Protulipac.

AKADEMSKI TABOR. Križari akademičari održavaju svoj logor u Lokvama na istom mjestu gdje i dači. Logor tečaj je počeo 19. VII. uveče. Završava 30. VII. Duhovno vodstvo tečaja ima veleučeni g. dr. Đuro Gračanin, sveučilišni prof.

KRIŽARSKI RADNIČKI TEČAJ. Naši radnici — križari priređuju svoj trodnevni tečaj i logorovanje 14 i 15 i 16. kolovoza u Mokricama kraj Samobora. Na taj tečaj se pozivlju posebice zagrebački radnici Križari, a dobro bi bilo da pojedina Okružja i Kraljevni odbori pošalju kojega Križara na taj tečaj, jer će se na tom tečaju raspravljati o programu rada za cijelu iduću godinu. Predavanja na ovom tečaju večnoć će imati naši iskusniji radnici — Križari. Na ovom tečaju će biti također posvećena pažnja tehničkoj izobrazbi naših radnika — Križara. Cijena za ovaj tečaj je od 30.—40.— dinara. Molimo da se prijave što prije pošalju na Radničku Križarsku, Zagreb, Palmotičeva 3.

Da nam brane zemlju od dušmana.

Obitelj rada i uzgaja ljude.

Otac je mozak obitelji, a majka srce. Majčin uzdah do neba se čuje, majčin uzdah i kamen rastapa. Ruke su joj pune svemogućstva, prsi su joj pune blagoslova. Srce joj je neiscrpno vrelo. Zato i veli naša narodna riječ:

»Ošta prelo od toga i žica Kakav koren naka i mladica.«

Obitelj je sree ljudskoga društva, izvor prosvjete, znanosti, umjetnosti, učenosti i svetosti. Iz obitelji, sveti i prokleci. Obitelji su ljudi i neljudi; anđeli i đavo. Trn groždem ne rodi.

Od zla zlo, od dobra dobro.

Obitelj je toliko slatka koliko je slatka čežnja majčina za sinovima. Kakvo mlijeko dijete s majčinih prsiju siše, onakom i dušom diše. S majčinih prsiju narod se uzgaja. A jer Crkva hoće da obitelj uza nju bude združena, da narode kršćanski, sveto uzgoji, eto mržnje proti Crkvi i kršćanskoj obitelji od onih, što bi htjeli da slobodnom ljubavi obitelji rastoče, a Cr-

kvu unište.

Ali se katolička obitelj mora vezati uz Boga, bez koga nema mira, ljubavi, ni krjeposnoga napretka.

U obitelji se moraju roditelji častiti, ljubiti, i slušati.

»Roditeljim ko posluš ne nosi Ko svog Boga od srca ne časti, Grjhota je da ga zemlja drži, Grjhota je — da ga grom ne spr-

zi.«

Usprkos svih onih koji bi obitelj rastočili slobodnom ljubavi, obitelj mora biti vezana uz Crkvu, jer samo katoličko kršćanski uzgoj kao što je temelj cijelomu čovječanstvu, tako je temelj i našoj hrvatskoj domovini.

»Odgojmo se, nebojmo se, Odgoj će nas u nebesa vinut S odgojem će Hrvatska nam sinut.«

Pismo drugu Enigmati

Ne znam kako ti o ovome misliš, ali znaj da se iz pozadine sve drukčije gleda. I najveći idealista mora priznati da je neko kolo u našem aparatu zastalo. Ne valja, družel! Još nešto: gubimo kredit!

»Katolička riječ« od 7. l. mj. donosi: **Kozlerija Sušačke »ISTINE«**
KAKAV JE TAKAV JE, SAMO DA JE USKARAC. — Pišete li što, šjor Nikica? — pitao sam našeg sušačkog »Quasimoda« (asnika Nikolu Polića).
 — Ne pišem — veli — ili bolje reći — pišem jedan »suton današnjice«.
 — Ohol Pa kakav je to »suton današnjice«?
 — Mnogo toga, a među ostalim i to kad svojiče »ispod paragrafa« (Quasimodov az za malodobnice) pjevaju ulicama i plama: »Kakav je takav je... samo da je uskarac.«
 — Kolosalno, šjor Nikica, pa vi već i oralizirate, još će od vas jednom postati an klerikalac.
 Quasimodo se branio »rukama i nogama«.
 — Ja ne moraliziram — veli. Ja to gleim sve sa estetskog stanovišta. I... itd.
 Ljutit će se Niko da ga opet »zabadam«, i ovaj put dobronamjerno.
 Dobro ste opazili dragi Niko. Ja znam a niste klerikalac i da Bog pišete malim ovima. Ali ovaj put ste dobro opazili.
 Jest! Nije estetski l. j. kosi se sa principima »lijepoga« da naše »mule«, »ispod paragrafa« imaju »ideal«: »kakav je takav«, samo da je muškarac.
 Ne samo da to nije lijepo, već je to adno i bljutavo.
 No taj pad estetskih vrijednota, nastupio iza pada moralnih vrijednota. Ono što je dobro, ne može biti ni lijepo.
 I, osobito mi je drago, da to opažaju i idi, koji žede crkvene podove, jer to zna da je već »voda došla do ušiju.«
 Kakve će to biti majke, kojima je jedini eal: kakav je da je...
 Kakva ljubav, kakva djeca, kakav brak. aš te briga zato. Osjetila si prve utiske a si žensko (tamo, recimo u 4 gimnaziji) i drl kakav je takav je, samo da je muška- c.

Sklad Crkve i Naroda

Po raznim krajevima naše zemlje drže se kongresi, skupštine i zborovi. Priređuju crkveni krugovi, političko vodstvo, kulturne i omladinske organizacije.

Jedni kažu da je previše parada, drugi opet da se često puta nema u vidu ovo ili ono pitanje. Ne mislimo sada ni na ovo ni na mnogo toga što može doći u pretres. Mi samo konstatiramo i otvoreno govorimo — da sva ta brojna sastajanja imaju smisla, pače da su od velikoga značaja. Ako se ima na pameti samo to da se na tim velikim manifestacijama sabere ljudi iz raznih krajeva i položaja i da se tom prilikom osjećaju pripadnicima jedne velike zajednice koja će imati bolje dane samo onda ako bude svima dobro, a do toga se dolazi ako se opće dobro stavi na prvo mjesto, onda sve ide u pozadinu, a veliki značaj tih sabiranja ljudi vidno otkače.

Ovo su vremena koja imaju rješiti zamršena pitanja poretka ljudskoga društva. Došlo se je do spoznaje da ne može ljudska zajednica na ovoj način naprijed, i da se pojedinac mora pomiriti s mišlju, da je opće dobro nad njegovim ličnim dobrom. A ova misao zajednica i zajedništva, zajedničkoga dobra svih nas, propovijeda se i manifestira po našim zborovima. Zašto naši zborovi dobijaju i na svojoj vrijednosti i na savremenosti.

Kongrese priređuje Crkva, skupštine narodno vodstvo, a zborove kulturno-prosvjetne i odgojne organizacije, posebno one omladinske. Sva sastajanja konačno imaju jedan cilj — dobro svih nas. Jedni istupaju na ovaj, drugi na onaj način, već prema tomu kakvu ko ulogu ima u društvu. A ni ne smije ni ne može dolaziti do razilaženja. Najbolja potvrda za ovu našu riječ jest upravo činjenica, što isti naš svijet dolazi i na vjerske manifestacije i na one političke naravi, a i na zborove što ih na pr. priređuje križarska mladost. Sve to kaže da i običan naš svijet dobro shvaća i ulogu crkvenih ljudi i onih kojima je povjeren narodni brod. Naš svijet ne će i ne dopušta da bi iko vodio sukobu između onih koje predstavljaju Crkvu i onih koji imaju rješavati političko-narodna pitanja. Svi smo mi Hrvati, svi smo mi katolici. Jedno s drugim se nije isključivo nikada, pa ne će i ne smije ni unaprijed.

Tom skladu se raduje svaki onaj koji se raduje našem općem dobru. U ovom skladu mi sa sigurnošću možemo gledati u sretnije dane svoje budućnosti. Pustimo sada po strani pitanje čija je najviša zasluga da je i u najšire krugove prodrlo jako uvjerenje i jasna spoznaja o skladu između Crkve i Naroda koji ne samo da je poželjan, nego i kod nas lako ostvariv. Trebalo je samo utri put, da se dođe do onoga na čemu smo mi danas.

Svi mi tomu se radujemo i sve ćemo učiniti da pri tomu ostanemo, jer mi ne ćemo trvenja u svojoj kući, pogotovo kada ta trvenja nemaju

uopće razloga da postoje. Svima su jasne smjernice, svi znadu uloge Crkve i narodnoga vodstva, zadatak političkih organizacija i onih vjersko-prosvjetnih. Sva pitanja u kojima bi mogla doći do kakvih nesuglasica rješavače iz ljubavi k općem dobru oni koji nas predstavljaju, a mi ćemo slušati, opet vođeni vrhovnim načelom našega općega dobra i svijesti da smo svi sinovi jedne narodne i Božje obitelji.

Prilikom političke skupštine i blagoslova narodnih zastava u Šibeniku »Hrvatski dnevnik« je podvukao značaj i ulogu katolicizma za nas.

Kada sve to znamo, kada nam je posve jasan stav vodstva Crkve i Naroda, onda ćemo svi mi bdjeti nad skladom koji nam je potrebit. Iskustvo nam govori da i mali sukobi ove vrsti nikada nisu koristili nego samo škodili. Kad smo s ovim na jasnom, onda će nam odmah pasti u oko, ko je pravi sin naroda, a ko ne, već prema tomu, kakvo je njegovo držanje s obzirom na sklad o komu je govor.

I, jer ovo izdizemo iznad svega, u svojoj sredini ćemo poraditi oko držanja toga zdravoga sklada i zajedničkoga napora k našem dobru. Opazili se, pak, da ko u našoj sredini, i poslije svih ovih jasno podvučenih stanovišta, neprestano radi proti skladu koji je jedan od naših najvećih dobara, oduzećemo mu riječ, ako se baš vidi da je nepopravljiv i da za njega ne važi riječ starijega.

Svaki pravi sin naroda biće budni stražar nad ovim našim dobrom. Neka bude uvjeren da će dobiti po prstima svaki onaj koji radi proti ovom skladu, koji je plod našega trijeznoga i zdravoga gledanja na život i prilike oko nas. Nismo mi lude, da bismo se igrali svojom sudbinom, i činiti nekakve pokuse, kojima ne znamo za izlaz, a sa sigurnošću možemo reći da ne bi bio sretan.

Oni koji su bili zauzeli drukčiji stav bilo iz mode, bilo iz kakvog uvjerenja, mislimo, da već jednom jasno znaju koji je i kakav je stav crkvenih i narodnih ljudi — oni koji hoće da budu pravi sinovi naroda, prestaće s robotom proti svemu što je u vezi s Bogom. Ako pak ne će, onda neka budu toliko poštenji, pa kao ljudi igraju otvoreno, a ne kriti se iza drugoga. To tražimo, jer moramo tražiti, vođeni, ne iz ljubavi k svomu džepu, koji je prazan, nego iz ljubavi prema našem općem dobru, koje je za nas prvi zakon, a morao bi biti i za svakoga drugoga.

Junior

Opet zločin malodobnika

Novine javljaju o gangsterskom napadaju gimnazijalaca na učiteljicu u vagonu bosanskog vlaka.

»Kad je vlak prošao postaju Kanjan jedan od njih je ustao sa sjedišta, skinuo kovčeg, otvorio ga i izvađio neke stvari.«

I onda redom: stiskanje rukama oko vrata, da je obore, pokušaj da je onesvijeste amonijakom i stave nekakvu torbu na glavu. A imaju tek 16 i 14 godina. Braća su, iz Novog Sada.

Kod njih su našli gumene rukavice, razne otrovne i omamljujuće tekućine, specijalni konop za brzo vezivanje ruku i nogu, kao i specijalnu kapu da se žrtvi onemogući vikanje. Nađoše kod njih i ukradenog novca, ali i kriminalnih brošura i romana.

A izjavioše da su učinili prema »Crnom gentlemanu« koji je izlazio u »Trubi«.

Još smo pod uticajem zločina u Zagrebu, a ovaj je već tu. Srećom ima manje posljedica zahvaljujući brzoj intervenciji putnika i službenih organa, ali je po sredstvima još gori, bolje spreman i sa svim potrebnim za zločin. Mislili su na sve. Imali su mnogo toga. Baš kao u jednoj dinar-štampli!

Opet ćemo doživjeti da nam novine pišu o ovom tople članke. I krivci, i pravi zločinci — sami izdavači i oni koji oovakove stvari prodaju — govoriće će i pisati o štetnom uticaju kriminalne štampe, a kojekakvi bljutavi stripovi će i dalje neprestano izlaziti, da ih omladina kupuje, čita i da ih guta.

Katolicizam je dao milijune heroja i svetaca. Da bi i mi išli njihovim stazama uzimljemo i čitamo njihove živote. Nastojimo, koliko nam to dozvoljava jedna ljudska narav, da ih slijedimo. I oni su bili ljudi, pa su mogli. Možemo i mi!

Poganski 20. vijek stvorio je svoje uzore, »svece« i svoje »velikane«. To su pustolovi, razbojnici, bludnici i najgori probisvijet sa dna velegradskih podzemlja. I ljudi ih opisuju. Veličaju njihove zločine i nedjela. I pripaju omladini u ruke, da bi ona bila gangsterska, zločinačka i divlja rulja bludnika i razbojnika. I ona je to i postala.

U vremenima kada je nesavremeno čitanje života svetaca i velikana, nesavremeno čitanje dobrih knjiga, a savremeni divlji i nekulturni kriminalni romani i stripovi, a da o filmovima i ne govorimo, jasno je i da je nesavremeno da naše doba ima svetaca i velikana, da ima dobrih ljudi, i nužna je posljedica da je sve rastrovano, a omladina divlja i zločinačka.

Što omladini dajemo, čime je hranimo, onakva i je. Krivnja je na svima onima koji daju i šire taj otrov. Skrajnje je vrijeme da poštenji ljudi ovakove ožigošu kao besavjesne trgovce poštenjem i dušama, kao prave razbojke koje treba kazniti. Oni su ubojice, oni su zločinci, oni daju omladini u ruku i amonijak, i nož, i revolver, i sveostale »pozitivne« oznake savremena života.

Samo je već vrijeme da se zbilja nešto učini, uništi sva gangsterska literatura, onemogući izdavanje nove, a krivci teško kazne. Ili ovo, ili ćemo i dalje neprestano čitati o strašnim pokušajima modernih divljaka i zvijeri.

Manje vikanja domovini i slobodi, a više djela! Neće manifestacije na skupštinama spasiti narod, ako tom

To je najgroznija činjenica. Na zaost moram ti priznati da od glave riba smrdi. To je još groznija i bolna činjenica, ali je stopostotno istina. U vječnom Lenjingu pošli su se pojavljivati znakovi koji smrdje po nečovječnošću. Katastrofa će nastati onog časa kad to uoče šire narodne mase. A već su počele uvidati. Znaš, narod ne može uvijek opiti. Životinja je narod, pa kad misliš da si nešto uspio, tada tek opaziš kako si mlatio praznu slamu i solio more.

Medunarodna diplomacija je podbacila. Da te upozorim samo na neke stvari: 1929 g. pobjegao je politički predstavnik i otpravnik poslova SSSR u Parizu g. Bjese-dovski. To je bio početak one interesantne i fatalne serije nestajanja i bježanja naših diplomata. Za Bjese-dovskim eno odmah i Vulo-vića, načelnika varšavskog sovjetskog predstavništva, koji tom prigodom izjavljuje: »Želim da radim na rušenju sovjetskog režima, koji upropašćuje ruski narod, u čemu sam se do sada potpuno uvjerio...« Slijedi famozna afera Butenka, sovjetskog predstavnika u

Bukureštu i Raskolnikova, sovjetskog poslanika u Sofiji. Nisu oni posljednji. Tu, pred nekoliko dana pobjegao je iz Rusije visoki dostojanstvenik sovjetske države general Luškov-Samojlović, komandant Čeke na dalekom Istoku kod vojske maršala Blihera. Iskorio je momenat prebacio se preko granice Mandžuka i prijavio se tamošnjim vojnim vlastima. A znaš li šta ga je ponukalo? Sudbina generala Rapina koji je, iza kako je 15 godina neumorno radio za rusku zemlju, optužen za »veleizdajstvo« i u tamnici se ubio, jer nije mogao da izdrži patnje i muke. A Rapin nije jedini! Neću govoriti o onim »veleizdajnicima« koji su na jedinstven način bili osuđivani i svršavali metkom iza uha. Mnogi su slijedili primjer Rapina. Samo-ubojstvo je izvršio pretsjednik Sovjetske Ukrajine i njegov pomoćnik, komandant Kijeve koji je prije komandovao vojskom u Bjelorusiji i toliki drugi.

Skoro u isto vrijeme kad je pobjegao Samojlović pobjegao je iz Rusije i general Francević, komandant 36 divizije na dalekom

Istoku prebacivši se noću u provinciju Čanglin-Tse blizu mongolskog grada Čun-Čun.

Po najnovijoj vijesti: uhapšen je šef kominterne Dimitrov, a i Popov. Okrivljeni da su spremali zavjeru protiv Staljina, a Dimitrov da je i kriv zbog neuspjeha sovjetske politike u Španiji.

Zar nisu teške ove činjenice. Do sad ima preko devedeset takvih diplomatskih slučajeva bježanja, a da ne govorimo o legiji onih nepoznatih i poznatih koje je tamo progutala!

Ne znam da li ti je poznat slučaj sa ženom Litvinova? Ta engleska leđi sada je u progonstvu i živi u Svetlovsku u Sibiru. Takva je naredba Staljina. A zašto sve to? Vratila je člansku kartu Staljinu uz popratno pismo u kome je, između ostalog, rekla da prestaje biti komunista, najviše zbog toga što se gadi zločina koje je počinio Ježov. Po volji Staljina Litvin se od nje rastavio i lijepa leđi sada živi od davanja lekcija iz engleskog jezika.

Tako je to, dragi moj druže! Sve je to nekako nezgodno i ška-

kljivo. I vjeruj mi sva mi ta »čišćenja« ne mirišu na čisto. Najnovija žrtva izgleda da je ambasador u Londonu g. Majski.

Moj dragi Enigmata, to ti je drugim riječima: zlo. I sve me neke sumnje more i muče, jer uviđam da nešto nije u redu.

Ne znam što je od tebe? Javi se čim prije i izloži mi tamošnju situaciju, poteškoće, potrebe i uspjehe. Što ti god bude potrebno obrati se na mene. Ne valja da malakšemo ni da se osvrćemo na ono što se oko nas događa. Vjreni svojim idealima gledajmo uvijek napred.

Sadržina ovog pisma je strogo povjerljiva; imaj to na umu. Drugi put pisati ću ti više o ličnim našim stvarima, danas to ne mogu, jer moram svršavati neke poslove koji su u vezi sa mojim prestojećim putovanjem u Englesku. Moram, naime, dobiti falsifikovani pasoš.

Salje ti pozdrave tvoj u Lenjinu brat

Aron Schwarz

narodu kujemo okove moralnog pada. Zdrava i poštena omladina je najbolji zalag sretno narodne budućnosti, a ovako rastrovana i negativna siguran zalag narodne propasti.

Zamislamo se u ovo!

F. B.

Naši dopisi

JADRTOVAC

PROVALA U CRKVI

U noći od subote 9. na nedjelju 10. t. m. nepoznati lopov provalio je u crkvu sela Grebaštica. S jakom gredom izvukao je gvožđa na prozoru i kroz prozor ušao u crkvu. Kako je crkva jako daleko od sela nitko nije čuo niti vidio. Lopov je komodno pretražio sve po crkvi i kad nije našao onoliko koliko se je nadao, onda je odnio iz slike Bl. Dj. Marije 8 pari poluzlatnih naušnica i iz škrabica 150 din. Pošto već nije imao što odnijeti, jer je crkva u Grebašticu najsiromašnija u ovoj okolici, kroz isti prozor je izašao vani.

Ova provala i krađa je odmah javljena žand. stanicu u Perkoviću.

Moli se vlč. župnike, ako doznadu da je koji od njihovih župljana kupio te naušnice, neka ih povrate, jer je to sve blago ove crkve.

A. Hailo, župnik

VELI RAT

Vjerski život uopće

Prošlo je više vremena kako se naša župa nije javila kojim dopisom u Vašem cil. listu, ali ne znači da je tim zamro svaki vjerski život u njoj. Naprotiv tijekom cijele godine on je vrlo bujan. Spomenut ćemo samo glavnije.

Tjedan proli psoiti držao se je 9—16 l. sa uvodnom i zaključnom propovijedi. Osim toga svake večeri je bio blagoslov, a na koru je zbor pjevao troglasno »Smiluj mi se Bože«.

Dalje se je održala Svjet. Molitvena Osmine (18—25 l.) t. j. svaku večer blagoslov sa dnevnim nakanom, litanijama Imena Isusova s ostalim molitvama.

U Korizmi se je redovito održavala pouka kršč. nauka, ponedjeljkom, utorkom, srijedom i četvrtkom za narod uopće. Dočim u petak je bila Gospodinova krunica, u subotu Gospina i »Stala Majka« pjevao zbor, a u nedjelju »Put Križa«.

Veoma je pohvalno, a za župnika utješno, jer su svi župljani pristupili uskrsnoj sv. ispovijedi i pričesti.

Svibanjsku pobožnost vlč. don P. Vlasanović — premda bolestan — vršio je redovito.

Održane su također i procesije kroz prosne dane.

Obavljena je i devetnica Duhu Svetomu. Od 26—29 V. prigodom Euh. kongresa u Budimpešti bio je svaku večer blagoslov i prigodna propovijedi.

Narod se rado odazivlje svim pobožnostima, jer ga ne samo nato potiče njegova vjerska svijest, već čistoća i urednost hrama Božjega, ločnost službe Božje, lijepo pjevanje, a nada sve dobro spremljene propovijedi vlč. župnika, koje su veoma savremene i na dohvat puka.

Prva sv. Pričest. — Vlč. župnik svijestan važnosti prve sv. Pričesti, pomno je pripremao čitav mjesec cvjetne dječje duše da prime najodličnijega Gosta, te da im prva sv. Pričest svijetli kroz sve oluje života.

Djeca dobro poučena su radosno dočekali svoj najljepši dan, svetkovinu sv. Petra i Pavla, dan svoje prve sv. Pričesti. Dirljivo je bilo gledati čelicu od 20 dječaka i djevojčica u bijelini kako ponosno stupaju u crkvu praćeni svojim vjeroučiteljem, gosp. učiteljem, roditeljima i ostalim župljanima. Najprije je bila obnova krznoga zavjeta. Ovaj obred je mnogima izmamio suze. Zatim su djeca pobožno slušali sv. misu vlč. don M. Garkovića, prije same sv. Pričesti vlč. don P. Vlasanović izrekao je prigodnu riječ, iza toga su djeca u uzornom redu stupali k stolu Gospodnjem, praćeni najboljim željama roditelja, koji su također pristupili k sv. Pričesti. Zatim je slijedila pojedinačna zahvala i zajednički blagoslov djece. Djeci je bila priređena skupna kava sa slatkisima u župskom dvoru. Na koncu je bilo fotografiranje skupno, pa pojedinačno.

Ovaj veliki dan ostat će u nezaboravnoj uspomeni prvopričesnika i cijele župe.

Župljanin

»BOG ZIVI«. Igrokaz pod tim naslovom izišao je. Prikladan je posebno za priredbe križarskog dana i više za gradska društva. Stoji din 10.

Preč. Don Ivo Bjažić

dekan stolnog kaptola

Sa smrti blagopokojnog don Grge Tambaća ostalo je ispražnjeno mjesto kanonika-dekana stolne crkve u Šibeniku. Nedavno Sv. Stolica imenovala je novog dekana u osobi preč. don Ive Bjažića. Vijest, da je Sv. Stolica preč. Bjažića izabrala za dekana uvelike razveselila je brojne njegove prijatelje, znanice i štovatelje. U nedjelju 24. ov. m. biće svečano i ustoličen i uveden u čast, a šibenska slavna katedrala po prvi put pozdraviće svog novog dekana.

Imenovanje preč. Bjažića nije ni najmanje iznenadilo svakog ko imalo poznaje život novog dekana. Dovoljno je baciti samo jedan letimični pogled na njegov svećenički život i brzo ćemo se uvjeriti, da je njegov život — bio život Božjeg svećenika, neumornog radnika, pun zasluga, pun kreposti, pun ljubavi i pun dobrih djela.

Prečasni Bjažić rođen je u Zlarinu 30. oktobra 1871 g. Gimnaziju učio je u Splitu gdje je i maturirao. Teologiju je svršio u Zadru. Zareden je za svećenika 2. rujna 1894. Kao mladi svećenik vrši službu kapelana i upravitelja župe po raznim župama, dok god. 1903 ne postaje dušobrižnik šibenske bolnice. Svoju najveću djelatnost kroz 19 godina razvio je u bolnici. Tu je pokazao svu veličinu duše svoje, plemenitosti i mekoću srca svoga. Zidovi naše bolnice, da nijesu nijemi, znali bi nam puno toga pričati. Brojni bolesnici još se i danas sjećaju svog dragog don Ive. Sjećaju se još i danas onih njegovih jutarnjih i večernjih posjeta kada bi njegove riječi i njegova nasmijana pojava poput melema blažila njihove boli i patnje. Svojom ljubavlju i finim taktom osvajao bi najveće grešnike i prije smrti sa Gospodinom bi ih pomirio. Riječ u jednu bio

je u bolnici otac, brat, prijatelj, dobroćinitelj, savjetnik, a više puta jedini tješitelj osamljenih od svakog napuštenih bolesnika.

Kao dušobrižnik bolnice uslijed pomanjkanja klera vršio je brojne službe u gradu, kao i kor. vikara, biskup. ceremonijara itd.

G. 1923 polazi u najveću našu župu Primošten. I u Primošteni ostavlja najbolje uspomena. Primoštenci još ga i danas spominju i traže njegov savjet, njegovu riječ i njegovu blizinu.

Godine 1924 postaje kanonik šibenskog kaptola. Kad je preuzv. Mileta otvorio sjemenište delikatnu i tešku službu duhovnika povjerava preč. Bjažiću. Mladi seminarci oduševljeni sa ljubavlju svog duhovnika najradije su ga nazivali »naša majka«.

Godine 1926 primio se službe gradskog župnika. Pa mladenačkom energijom prihvatilo se je teškog posla u vinogradu Gospodnjem. Radi kao pečica. Ide gradskim ulicama. Penje se klizavim goričkim stepenicama. Traži konkubinarce, da ih vjenča. Traži nekršteni djecu, da ih krsti i učini djecom Božjom. Traži bolesnike, da ih na vrijeme s Bogom pomiri, da ih utješi i ohrabri. Njegov župski stan dobro je bio poznat siromasima, a osobito onim stidljivim, koji raditi ne mogu, a prosti se stide. I don Ivo oblatu dijeli desnicom, ali tako da ni lijeva ne sazna što radi desnica.

Kad je osjetio da mu ponestaju tjelesne sile, da savjesno izvršava župničku službu zahvaljuje na dužnosti župnika u nadi da će zadnje godine posvetiti Bogu i duši svojoj. Ali se je prevario. Nakon kratke pauze na želju preuzv. biskupa prihvaća se službe duhovnika u biskupskom sjemeništu, gdje još i danas sa najvećom ljubavlju djeluje.

Život Šibenika

USTOLIČENJE NOVOG DEKANA STOLNOG KAPTOLA. U nedjelju 24. t. m. preuzv. biskup ustoličie novog dekana preč. Mons. don Ivo Bjažića. Svećani obred ustoličenja počeo je u 10.30 s. ujutro u katedrali.

✕ ŠIBENSKI BLAGDANI. U ponedjeljak 25. t. m. proslaviće se u Šibeniku blagdan sv. Jakova apostola, titulara naše katedrale. Uoči blagdana biće svečana Večernja u 5 s. U 8 s. litanije. Na blagdan biće u 5.30 s. ujutro župska sv. misa, a zatim u 7, 7.30, 8, 8.30, 9 s. tihe sv. mise. U 10 s. procesija kroz Zagrebačku i Tomislavovu ulicu. Poslije procesije pontifikalna sv. misa preuzv. biskupa. — U utorak 26. t. m. slavi se blagdan sv. Ane. U katedrali biće u 5.30 s. župska sv. misa, a zatim u 7, 8 i 9 s. tihe sv. mise. U 10.30 s. biće konventualna sv. misa. U 11.15 preuzv. biskup dijelie sakrament sv. krizme. Popodne u 5 s. biće otvor rake sv. Kristofora i svečana Večernja. U srijedu 27. t. m. slavi se blagdan sv. Kristofora drugog zaštitnika grada Šibenika. U jutro u 5 s. pjevaće se lekcije. U 6 s. pjevana župska sv. Misa. U 7, 7.30, 8, 8.30 i 9 s. biće tihe sv. mise. U 11 s. biće pontifikalna sv. misa preuzv. biskupa. Popodne u 6 s. biće procesija sa svećevim kipom, a zatim blagoslov sa Presvetim.

SV. KRIZMA. U utorak na sv. Anu 26. t. m. biće sv. krizma u katedrali. Počeo je u 11.15 s. poslije konventualne sv. mise. I ovog puta upozoravaju se roditelji krizmanika, da kumovi na sv. krizmi mogu biti samo katolici i to koji su već krizmani.

SV. ANA NA GROBLJU. Blagdan sv. Ane biće tradicionalno proslavljen u crkvi sv. Ane na groblju. U ponedjeljak u predvečerje biće pjevane litanije u 6.30 s. Na blagdan biće u 5 s. pjevane lekcije, a zatim u 6 s. pjevana sv. Misa. Popodne u 6 s. biće blagoslov sa Presvetim.

DEVETNICA U ČAST SV. DOMINIKA počinje u svećevoj crkvi 26. t. m. u 8 s. uvečer.

† ZORAN ZORIĆ. U prošli utorak 19. t. m. preminuo je nakon trodnevnog bolovanja osamgodišnji anđelak Zoran Zorić sin tr-

govca g. Ante Zorića. Dječak bio je voljen od svojih učitelja i drugova radi svoje bistrične, plemenitosti i dobrote duše. U srijedu bio mu je priređen lijep ispračaj do vječnog počivališta. U sprovedu nošen je veliki broj vjenaca i rukoveta cvijeća. Iako su praznici lijepi broj učenika vježbaonice sakupio se, pa ispratiše svog druga na vječni počinak. U cviljenim roditeljima iskreno saučesje!

✕ MAESTRO DR FRA B. SOKOL stigao je u prošli utorak u Šibenik. Mnp. dr Sokol je uvaženi kompozitor. Njegova misa »Gaudens gaudebo« bila je sa velikim uspjehom izvedena u našoj katedrali na Badnju večer i Božić. Mnogopoštovani dr Sokol kani ostati desetak dana u našem gradu.

PROSLAVA RODENDANA DR MAČEKA. U prošlu subotu i nedjelju grad Šibenik svečano je proslavio 59. rođendan dr Vl. Mačeka pretsjednika i vode hrvatskog naroda. U subotu navečer razvila se je gradom velika povorka uz slavljenje zvona i pucanje mužara. Na okolišnim brdima paljeni su kriješovi. Povorka prođevana hrv. glazbom zastavila se je na obali. Tu su g. Dane Škarica nar. zastupnik i g. Š. Belamarić senator održali prigodne govore o značenju današnje proslave. Poslije govora otvirana je »Lijepa naša« i građanstvo se je u miru razišlo. U nedjelju ujutro osvanuo je grad okičen hrvatskim zastavama. U 9.30 s. u dupko punoj crkvi preč. kanonik don Niko Plančić služio je sv. misu. Na koru pjevao je ženski zbor sv. Cecilije. Poslije sv. mise otpjevan je Te Deum. Sv. misi prisustvovao je g. nar. zastupnik D. Škarica i senator g. Šime Belamarić, vodstvo stranke i brojni ugledni građani. Navečer bila je akademija na trgu pred katedralom.

HODOČAŠE NA TRSAT I IZLET U SUŠAK I KRK. 13. VIII polaze hodočasnici i izletnici parobrodom na Sušak. Odatle idu na Trsat i u Krk da prisustvuju Euharistijskom kongresu. S izletnicima ide Zbor Gospe od Milosti. Cijena je 60 din. Prijave do 4. VIII kod g. A. Zaninovića.

SAT KLANJANJA s euharistijskom propovijedi bit će u nedjelju 24. t. m. u crkvi sv. Luce od 4—5 sati popodne.

PRICHEST I SAT KLANJANJA KRIZANCA. U nedjelju 24. t. m. u 7 sati ujutro zajednička je sv. Misa i sv. Pričest svih Križarica i Malih Križarica, a popodne od 4—5 sati klanjanja u crkvi sv. Luce, na što dužne sve doći — Duhovnik.

UPOZORENJE POVJERENICIMA. Upozorujemo svu našu vlač. gg. povjerenike, a današnjem našem broju prilažemo svoje č. kovne uplatnice toplom molbom, da č. prije podmirite svoje dugove za ovu i prošle godine. U velikoj smo neprilici. Tiska opravdano urgira isplatu. Fondova nikakv. nemamo. Upućeni smo samo na pretplatu. Poožurite dakle, prijatelji, jer lko brzo d. je, dvostruko daje. — Uprava.

SVIM ČLANICAMA »ZIVOGA SVIJEŠTA« javljam, da je nakana klanjanja za sljedeći tjedan (25.—31. VII.): da od križarskog lečaja u Banjoj Luci i križarskoga u Lokvama bud. što više koristi te naše Križarice i Križari budu što uzornijeg života i što revniji u svom apostolatu. — Pozivljem sve članice, da nedjelju 24. t. m. u 5 sati popodne dođ. na naš redoviti mjesečni sastanak, ko. će se održati u Kat. Domu. Preporučam članicama, da u nedjelju 24. t. m. u što većem broju prisustvuju satu klanjanja u crkvi sv. Luce od 4—5 sati popodne. — Don Ante Radić.

»KATOLIČKOJ KARITAS« darovali su Grgo i Jozica Radić Din 15, da počaste uspomenu pk. Zorana Zorića. — Odbor harno blagodari.

FOND NAŠEGA LISTA doprinio je don Ante Radić Din 10, da počasti uspomenu pk. Zorana Zorića. — Uprava zahvaljuje.

NOVI LIST. 19. t. m. počeo je da izlazi tjednik »Obrana«. Direktor i odgovorni urednik mu je Hamilkar Vitaliani, glavni urednik rasfratica i apostata dr Ante Mišura.

ODBOR ZA SVETU ZEMLJU

šalje s molbom za izvršenje: GODIŠNICA POSVETE HRVATSKOG SVETIŠTA U JERUSALEMU

Ovih se dana navršuje ravno godinu dana, kako je hrvatski metropolit u Jerusalemu posvetio hrvatsko svetište bl. Nikole Tavelića, podignuto troškom cijelog hrvatskog naroda. Oč. tog se dana u tom svetištu svakog tjedna služe sv. mise za hrvatski narod i svaki put se takvom zgodom na zgradi svetišta vije hrvatska zastava. Tako se po tom svetištu u gradu Kristove smrti i uskrsnuća zna za hrvatski narod, a molitve, što se odatle dižu k nebu za sreću hrvatskog naroda, donose obilje duhovno koristi.

Dan, kad je ostvareno to hrvatsko jerusalemsko svetište jedan je od najsvijetlijih dana novije hrvatske vjerske i kulturne povijesti. Zato na taj dan ne smije biti zaboravljeno. On nam se evo i sada prigodom ove prve godišnjice vraća u sjećanje. Taj dan — 25. srpnja — treba da ove nedjelje bude spomenut u svim našim crkvama, u svim katoličkim društvima i u svim katoličkim krugovima. Na taj dan neka se dobre duše sjetu, da to naše narodno svetište u Jerusalemu treba i sredstava za uzdržavanje (svaka misa 50 Din, nije još kompletirano misno ruho itd.), pa se darovi primaju s velikom zahvalnošću kod Odbora za Svetu Zemlju, Zagreb, Trenkova ulica 1.

Neka na taj dan po svim hrvatskim župama bude stvorena odluka, da će u što skorije vrijeme u svim našim crkvama biti postavljeni kipovi, slike ili oltari u čast bl. Nikole Tavelića, da tako po štovanju tog hrvatskog jerusalemskog mučenika, najvećeg zagovornika hrvatskog naroda, bude postavljena duhovna veza s našim jerusalemskim svetištem, tim ponosom hrvatskog naroda pred Bogom i cijelim svijetom.

GROM UDARIO U ŠTALU I ZAPALIO

2000 KG. SIJENA. Za prošlog velikog nevremena nad okolicom Travniko nanio je među ostalim mnogobrojnim štetama jednom seljaku u selu Zlokicima štetu od 10.000 dinara. Grom je udario u štalu, u kojoj su se nalazila kola i oko 2000 kg. sijena. Štala je planula poput baklje i izgorjela sa sijenom, a sreća je, da je u to vrijeme padala jaka kiša, koja je omela daljnje širenje požara.

SVOJ K SVOME!

Čast mi je obavijestiti gg. župnike te cij. crkvene bratovštine i samostane, da u svojoj tvornici izrađujem voštane svijeće iz najboljih voštanih surogata, koje se ne krive ni u najvećoj vrućini, lijepo gore te ne kaplju niti dime, za što imam mnoga priznanja i jamčim.

CIJENE BEZ KONKURENCIJE! — TVORNICI VOŠTANIH SVIJEĆA NIKO JURAS-ŠIBENIK

SVOJ K SVOME!